

Boekbesprekingen

BEAMAN M. 1994. *Palaearctic Birds. A Checklist of the Birds of Europe, North Africa and Asia north of the foothills of the Himalayas*. Harrier Publications, Stonyhurst, England. 168 p. Prijs £ 12,50.

De titel doet een saaie opsomming vermoeden, maar niets is minder waar: slechts iets meer dan een kwart (46 pagina's) voldoet aan de kwalificatie 'checklist'. Het merendeel van dit boek blijkt een gedegen onderbouwing te bevatten voor de (persoonlijke) keuzen gebruikt bij het opstellen van de checklist. Hiermee creëert Beaman op tamelijk originele wijze tevens een uitstekende samenvatting over alle pogingen om tot een wereldwijde standaardisatie van de Engelse naamgeving voor vogels te komen en over de huidige stand van zaken rond de taxonomische problematiek van vogels in het algemeen.

Het boek start met een introductie waarin de auteur beschrijft waarom hij dit boek heeft geschreven. Na Vaurie (1959, 1965) en Voous (1977) is er veel veranderd. Sommige wijzigingen in naamgeving en taxonomie mogen zelfs radicaal worden genoemd (vgl. Sibley & Ahlquist 1990, Sibley & Monroe 1990). Beaman vond het tijd dit voor de Palaearctische regio eens goed op een rijtje te zetten. Een lovenswaardig initiatief!

In grote lijnen volgt Beaman hierbij de grenzen zoals door Vaurie en Voous voor de Palaearctic aangehouden. Maar hij neemt ook soorten uit gemengde avifauna's (vandaar de toevoeging 'foothills of the Himalayas in de titel) en van eilanden als Jan Mayen en IJsland op, waarbij hij de meest recente verspreidingsgegevens hanteert en niet meer aanvaarde gevallen weglaat. Om dit te verantwoorden zijn tien pagina's 'distributional notes' en elf pagina's met 103 'omitted species' en onderbouwing opgenomen, zodat iedereen zijn keuzen kan volgen. Op deze wijze komen ruim 1500 (onder)soorten aan bod, inclusief exoten en uitgestorven soorten.

In principe volgt Beaman in de checklist de volgorde van Voous ('omdat die zo is ingeburgerd'). Voor de Engelse namen gebruikt hij, onder enig protest, de naamgeving van Sibley & Monroe (1990, 1993), behalve waar hij vindt dat deze onnodige of foute veranderingen betreft. Dan gebruikt hij Inskipp & Sharrock (1992), de BOU-lijst of de British Birds-lijst. Bovendien laat hij de meeste 'splits' uit Sibley & Monroe weg. De checklist zelf bestaat uit de Latijnse naam, de Engelse naam volgens de op Sibley & Monroe geënte 'Beaman voorkeur' en de volgens Beaman alternatieve Engelse namen volgens bovengenoemde lijsten. Ook deze keuzen worden gedegen verantwoord in 37 pagina's 'taxonomic notes'. Alle verwijzingen zijn opgenomen in 14 pagina's literatuur.

Voor niet-Engelstaligen doen de vier inleidende pagina's over alle pogingen om tot standaardisatie van de Engelstalige vogelnamen te komen en de 36 pagina's met 'Notes on English names' misschien wat overdadig aan. In ieder geval tonen zij dat voor een groot deel van de ornithologen op deze aarde het voorlopig misschien toch handiger is met elkaar te communiceren met behulp van de meer gestandaardiseerde en ingeburgerde Latijnse namen. Met een ornitholoog of vogelaar die geen of weinig Engels spreekt (en dat zijn er nog steeds heel veel) kom je met handen- en voetenwerk en de Latijnse

naam nog steeds een heel eind verder dan met 'Sibley & Monroe' of de 'Beaman-voorkeur'.

Maar al met al toch een aanrader voor alle geïnteresseerden in de huidige stand van zaken rond Engelse naamgeving, taxonomie van vogels en verspreiding in de grensstreken van de Palaearctische regio. En de checklist is bovendien uitermate handig voor iedereen die af en toe het spoor in de Engelstalige vogelnaamgeving even bijster is. – Joke E. Winkelman

BEINTEMA A., MOEDT O. & ELLINGER D. 1995. *Ecologische Atlas van de Nederlandse Weidevogels*. Schuyt & Co. 352 p. ISBN 90.6097.391.7. Prijs f 98,50.

In geen land is zoveel geschreven over weidevogels als in ons eigen landje. In lokale, regionale, landelijke en al dan niet gerenommeerde buitenlandse tijdschriften, in boekvorm, en niet te vergeten in een schier eindeloze stroom rapporten. En daarbovenop wist men vooral in de ons omringende landen ook nog wel het een en ander over deze vogelgroep op papier te krijgen. De literatuurlijst in deze 'Ecologische Atlas' vermeldt dan ook maar liefst 954 Nederlandse verwijzingen en 886 buitenlandse. Het idee om dat samen met talloze ongepubliceerde gegevens eens te gaan samenvatten is op zijn minst een lovenswaardig initiatief. En het dan ook nog doen voor een wat breder publiek, dat is een niet geringe klus die de schrijvers en fotografen van dit boek wonderwel is gelukt!

Terecht begint het boek met een *Verantwoording*, waarin al diegenen die aan de studies deelnamen die aan dit boek ten grondslag liggen, worden genoemd. Met zoveel betrokkenen natuurlijk een gerede kans iets of iemand over te slaan. Zo had de naam van Ton Pieters in het rijtje bij de nest- en broedgegevens niet mogen ontbreken, evenals het feit dat een deel van de genoemde mensen nest- en broedgegevens verzamelden in het kader van gezamenlijk onderzoek van het toenmalige RIN en de Directie Beheer Landbouwgronden (en in dienst waren bij en betaald werden door deze laatste).

Het eerste hoofdstuk gaat in op de vraag waar iedere onderzoeker en beschermers op dit terrein vroeg of laat mee te maken krijgt: wat is een weidevogel? En ook nu wordt het zonneklaar dat het voor menigeen zo duidelijk begrip "weidevogels" maar moeilijk te definiëren is en steeds arbitrair, geografisch beperkt en gedateerd is. Geen wonder dus, dat in weidevogelland iedere onderzoeker, beschermers, vogelaar, beheerder, boer altijd wel een beetje (on)gelijk heeft. Dit vind je overigens overal in het boek terug. Beintema c.s. geven bij goed lezen alle voors en tegens maar laten interpretatie en eindoordeel vaak aan de lezer zelf. Het boek is dan ook absoluut geen pasklare handleiding voor agrariërs/beheerders.

Het volgende hoofdstuk *Signalementen van weidevogels* is globaal en voorspelbaar, met soortbeschrijvingen die in menig handboek beter uit de verf komen. De tekeningen van kuikens en eieren zijn een beetje een afknapper, zeker met zulk mooi en treffend fotomateriaal overal in het boek. Atlaskaarten voor de Nederlandse situatie (update uit 1987) en de Europese situatie verduidelijken de verspreiding. Voor de Europese situatie hadden de visueel zo veel aardigere kaarten uit Tucker & Heath

(1994), met per land de omvang van de populatie en de eventuele voor- of achteruitgang samengevat in gekleurde blokken en pijlen, meer 'ecologische' informatie gegeven dan de nu opgenomen nogal statische atlaskaarten. De informatie die aan de kaarten van Tucker & Heath ten grondslag lag, is wel opgenomen. In de lopende tekst geplaatst en met een betere opmaak hadden deze populatietabellen vermoedelijk meer in een behoefte voorzien dan bij de nu pagina's lange bijlage achterin het boek het geval is.

Hoofdstuk 3 *Geschiedenis van de weidevogels en hun leefgebieden* is misschien wel het meest verrassende hoofdstuk uit het boek. Het geeft op lezenswaardige wijze weer waarom we waarschijnlijk wel nooit tot een sluitend antwoord op de vraag "wat is een weidevogel" zullen komen, want niets blijkt al eeuwenlang zo dynamisch als het Nederlandse landschap en haar weidevogels. Overigens met de kanttekening dat mede door de recente intensieve veehouderij de rek uit dat aanpassingsvermogen raakt. Een aardig overzicht van de al eeuwenoude exploitatie van weidevogels sluit dit hoofdstuk af. Lezers die hier (of in het vijfde hoofdstuk onder *Eierrapen*) een verhandeling of 'oordeel' over het kievitseierenrapen verwachten, komen echter bedrogen uit. Maar hoofdstuk zes en ook elf geven hierover, soms tussen de regels door, wel meer informatie.

Het vierde hoofdstuk is gewijd aan het gedrag van

weidevogels (beperkt tot sociaal gedrag in de voortplantingstijd) en is grotendeels ontleend aan uniek filmmateriaal van Joop Brinkkemper en eigen waarnemingen van de schrijver. Het was aardig geweest wanneer was aangegeven hoe de analyse van dat filmmateriaal in het boek is verwerkt. Het hele hoofdstuk lang be kroop me het gevoel dat ik dit al eens eerder had gelezen (Handboek, Handbuch?), of had ik het zelf gewoon ook wel eens gezien? De foto's in dit hoofdstuk zijn overigens superb en laten in een oogopslag zien waar de schrijvers zoveel woorden voor nodig hebben. Jammergenoeg wordt het door Beintema vaak gebezigde en zo karakteristieke woord "pinokkio-en" voor de typische houterige loop van Grutto's naar en van hun nest niet vermeldt.

Hoofdstuk 5 en 6 gaan over respectievelijk *Eieren* en *Kuikens*. Zonder nesten geen eieren, zonder eieren geen kuikens en zonder kuikens op den duur geen weidevogels meer. En dat gaat de Nederlandse onderzoeker en beschermer duidelijk te ver. Vandaar dat het wel en wee van nesten, eieren en kuikens, en hiervan afgeleide zaken als conditie, overleving en voedsel zo volop in de wetenschappelijke belangstelling staan. Na 120 pagina's eindelijk een uitdaging voor de lezer. Want hier verschijnen de eerste formules, tabellen, grafieken en begrippen. Overigens op duidelijke wijze en met voldoende uitleg voor een breder publiek. Een speciale paragraaf is gewijd aan het zoeken en markeren van nes-

Grutto, Zaanstreek 1992 (A.C. Zwaga) Black-tailed Godwit
Limosa limosa

ten, een tegenwoordig veel door vrijwilligers gebezigde tijdsbesteding. Gelukkig wordt, zij het tamelijk terloops, ook gewezen op de mogelijke gevaren van onjuist uitgevoerd nestbeschermingswerk, en die zijn er te over.

Daarna volgt het hoofdstuk *Weidevogels in Nederland*, met per provincie aardige samenvattingen over status, verspreiding en wel en wee, inclusief trends en verklaringen, gevolgd door het hoofdstuk *Weidevogels in Europees verband*, waar op min of meer dezelfde wijze de verschillende Europese landen aan bod komen. Maar laat het de Wit-Russen, Oekraïners en Russen aan deze kant van de Oeral niet horen dat Beintema hen pas in het volgende hoofdstuk *Weidevogels buiten Europa* behandelt. Overigens wordt er al enkele jaren met name in Europees Rusland en Oekraïne (in BirdLife-verband en hoofdzakelijk met Nederlands geld en adviezen!) wel degelijk aan een overzicht van de huidige stand van zaken gewerkt (pag. 207). Het aardige van die landen is misschien wel dat, in tegenstelling tot wat Beintema c.s. veronderstellen, niets onmogelijk is; het is meer een kwestie van geduld en tactiek. Ook dit hoofdstuk is het lezen meer dan waard. Aan bod komen de Aziatische steppe, de Noord-Amerikaanse prairie, waar Beintema zelf ooit een weidevogel-studiereis heen maakte, de Zuid-Amerikaanse pampa, Afrika (ook al vereerd met diverse bezoeken van Beintema), Australië en Nieuw-Zeeland. Weidevogels zitten dus gewoon 'overall', maar vrijwel nergens in 'onze' dichtheden, en dat zet je dan meteen weer met beide benen op de grond.

Dan volgt *Weidevogels ver van huis: drie gevallen*. Het gaat over trek, trekstrategieën, de natte Sahel als overwinteringsgebied, de Grutto, de Watersnip, de Kemphaan, en over gevaren onderweg. Een hoofdstuk met een overvloed aan feiten en wetenswaardigheden, die de lezer een aardig beeld van de problematiek tijdens trek en overwintering geven.

Hoofdstuk 11 *Weidevogelbeleid* is het laatste hoofdstuk, met een overzicht van wat er zoal aan weidevogelbeleid is uitgedacht en aangemodderd. Hier en daar wel met een wat cynische ondertoon, en terecht. Want segregatie, aankoopbeleid, reservaten, relatienota, integratie, EHS, Natuurbeleidplan, vrijwillige nestbescherming, natuurontwikkeling, witte-plekken-beleid, speelruimte, agrarisch natuurbeheer, GLE's en wat dies meer zij, geven meer aan dat niet alleen de weidevogels flexibel zijn, maar ook wijzelf, met name wanneer wij veel geld dreigen te moeten neerleggen voor het behoud van zoiets unieks als onze weidevogels. Met tot nu toe Kemphaan en Watersnip als grote verliezers.

Het boek sluit af met een Engelse *Summary*, die wel wat langer had mogen zijn. Maar misschien wordt dit boek (terecht) nog wel eens in zijn geheel in het Engels vertaald.

Deze uitgave die in samenwerking met IBN en SOVON tot stand kwam, is door uiterlijk, foto's en tekst, koffietafelboek en naslagwerk in één. Een vorm die hopelijk nog meer mensen enthousiast voor weidevogels maakt en daarmee de broodnodige beschermingsmaatregelen voor deze zo echt Nederlandse vogelgroep 'verkoopbaar' maakt. Te laat is het nog niet helemaal, getuige Beintema's afsluitende zinnen: "Wat kemphanenbeleid betreft zijn we in Nederland klaar. Maar de schreeuwende Grutto op een paal als symbool voor oer-hollands polderland in de eenentwintigste eeuw, dat moet kunnen". – *Joke E. Winkelman*

PIERSMA T. & YAA NTIAMOA-BAIDU 1995. *Waterbird Ecology and the Management of Coastal Wetlands in Ghana*. Ghana Coastal Wetlands Mangement Project, Netherlands Institute for Sea Research (NIOZ) / Ghana Wildlife Society. NIOZ-Rapport 1995-6 Den Burg. 105 p. ISSN 0923-3210.

In oktober-november 1994 heeft een team bestaande uit medewerkers van het NIOZ, het Zoology Department van de universiteit van Ghana, het Volta Basis Research Project, het Department of Ecology uit Nieuw-Zeeland en de Ghana Wildlife Society onderzoek gedaan naar de ecologische betekenis van coastal wetlands voor watervogels in Ghana. De studie heeft zich vooral gericht op de twee belangrijkste coastal wetlands: de Keta- en Songor Lagoon, gelegen aan beide zijden van de Volta rivier in het oosten van Ghana.

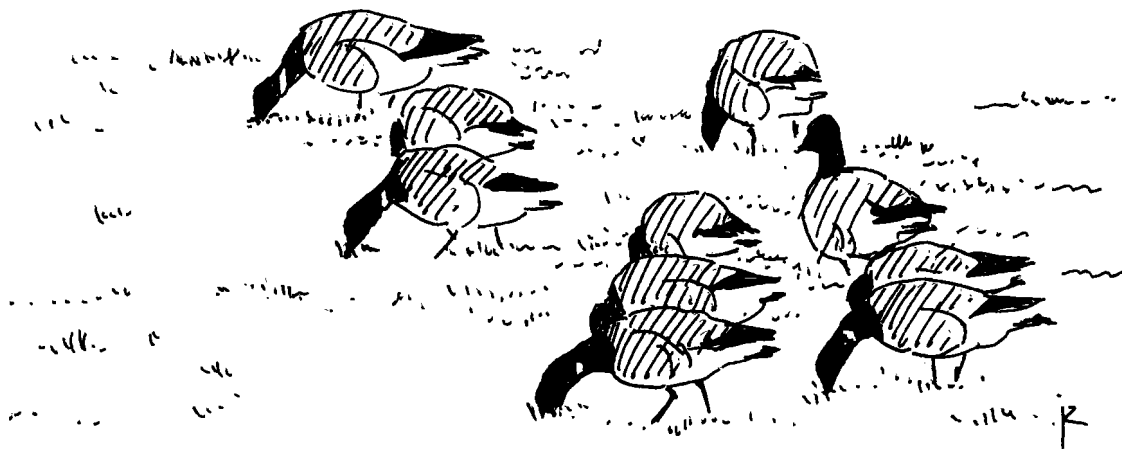
Naast de verspreiding van steltlopers en andere watervogels, wordt in dit rapport veel aandacht besteed aan de ecologie, het voedselgedrag en het dieet van 36 soorten steltlopers en andere watervogels. Dat beide gebieden van internationaal belang zijn voor watervogels moge blijken uit de tellingen. In de Sogor- en Keta Lagoon werden respectievelijk 38 000 en 37 500 watervogels geteld. Sterns en steltlopers vormden daarbij het leeuwendeel. Onder de steltlopers was de Krombekstrandloper verreweg de meest talrijke. Van de zeldzame en bedreigde Dougalls Stern werden op een dag in oktober maar liefst 650 exemplaren geteld.

Wie ooit in de gelegenheid is geweest deze prachtige gebieden te bezoeken beseft direct dat deze wetlands onder een enorme druk staan vanwege de lokale bevolking. Een speciale status in combinatie met gepaste beschermingsmaatregelen zijn vermoedelijk de enige manier om deze gebieden ook op langere termijn te behouden. Dit rapport is een mooi voorbeeld van gedegen onderzoek en vormt een uitgebreide en heldere rapportage, verlichtigd met duidelijke figuren en fraaie foto's. Voor iedereen die geïnteresseerd is in wetlands en watervogels in West-Afrika verplichte literatuur. – *Frank E. de Roder*

PORTER R. F. & MARTINS R. P. 1996. *Southern Yemen and Socotra: the report of the OSME survey in spring 1993*. Sandgrouse 17. 188 p. Prijs GBP 10,00 (verkrijgbaar bij OSME, c/o The Lodge, Sandy, Bedfordshire SG19 2DL, U.K.).

Over de vogels van het zuidelijke deel van het Arabische schiereiland is naar verhouding erg weinig bekend. Een situatie waarin maar beetje bij beetje verandering lijkt te komen. Zo was de politieke situatie zodanig dat bijvoorbeeld door OSME (The Ornithological Society of the Middle East) in 1985 opgestart veldwerk pas weer in 1993 kon worden hervat.

Deze 'special' over de vogels van zuidelijk Jemen en het voor de kust gelegen eiland Socotra betreft de resultaten (in artikelvorm) van de in 1993 gehouden acht weken durende voorjaarsexpeditie aangevuld met reeds bekende kennis. De gegevens zijn onder andere gebruikt voor het opstellen van de lijst van Important Bird Areas in het Midden-Oosten (zie *Limosa* 68: 86). De expeditie richtte zich vooral op status, verspreiding en ecologie

van de endemische vogels in deze regio, op het belang van de regio voor trekvogels, op de prioriteiten voor vogelbescherming en op het opbouwen van werkcontacten met de overheid teneinde beschermingsactiviteiten op gang te brengen.

De eerste helft van het boekje betreft drie statusrapporten over de niet-zangvogels (het eerste systematische overzicht voor deze regio), de zangvogels, en de vogels van Socotra en 'Abd Al-Kuri. Vervolgens wordt volop aandacht besteed aan de habitats en vogelgemeenschappen (inclusief dichtheidsbepalingen) in deze regio, gebaseerd op maar liefst 377 transecten (390 km) en *encounter rates* op 45 verschillende plekken. De resultaten hiervan zijn tevens opgenomen in overzichtelijke tabellen (dichtheden per habitat en soort). Daarna volgen korte artikelen over enkele endemen (met name van Socotra), over de verzamelde biometrische gegevens en over waarnemingen van zoogdieren, amfibieën, reptielen en libellen. Zestien pagina's kleurenfoto's van biotopen en vogels sieren het boekje op.

Deze regio is aan snelle veranderingen onderhevig. De bevolkingsgroei is een van de hoogste op aarde. Het is dan ook te hopen dat deze publicatie, waaruit zo duidelijk blijkt dat deze regio nog veel te bieden heeft, voldoende aanzet geeft tot afdoende beschermingsmaatregelen. Voor geïnteresseerden in deze regio een investering van 10 Engelse ponden meer dan waard! – *Joke E. Winkelman*

PROKOSCH P. & HÖTKER H. (eds.) 1995. *Faunistik und Naturschutz auf Taimyr-Expeditionen 1989-1991*. Corax 16, Sonderheft. 264 pp. ISSN 0589-686 X. Ornithologische Arbeitsgemeinschaft für Schleswig-Holstein und Hamburg e. V., c/o K.-H. Reiser, Ruhwinkel 8, D-24994 Medelby, Deutschland. Prijs DM 39,80.

Aan het eind van de jaren tachtig werden onder invloed van Gorbatsjov's Perestrojka de contacten tussen Russische en westerse wetenschappers gemakkelijker. Duitse vogelonderzoekers uit het waddengebied, met name Peter Prokosch, legden als eersten contacten met Russische onderzoekers die leidden tot een eerste gezamenlijke expeditie naar het Taimyr-schiereiland in Siberië in 1989. Op Taimyr liggen belangrijke broedplaatsen van in Europa doortrekkende en overwinterende ganzen en steltlo-

pers. Het Duitse pionierswerk werd al snel gevolgd door ornithologen uit andere westerse landen, waaronder Nederlanders. Naast samenwerking op wetenschappelijk gebied wierpen de contacten ook voor de natuurbescherming vruchten af. Het tijdens de eerste expeditie gerijpte idee dat een groter deel van de arctische wildernis een beschermde status zou moeten krijgen, leidde al in 1993 tot de officiële aanwijzing van het *Great Arctic Reserve*, een gebied met een oppervlakte van 41 700 km².

De Duitse groep heeft samen met Russische onderzoekers drie bezoeken gebracht aan Taimyr: in 1989 vooral in de oostelijke en in 1990 en 1991 vooral in de westelijke helft van het schiereiland. Het nu verschenen, verzorgd uitgevoerde boekwerkje geeft een overzicht van de vogelkundige en andere biologische informatie die daarbij werd verzameld. Alle drie expedities hadden vooral een verkennend karakter, waarbij veel (22) verschillende plekken werden aangedaan, en het verblijf er noodgedwongen veelal kort was. De nadruk lag daarvoor op verspreidingsonderzoek en het vaststellen van broeddichtheden van steltlopers, en het opsporen van ruigebieden van ganzen. Daarnaast werden flinke aantallen vogels geringd.

Verspreiding en broeddichtheden van alle waargenomen vogelsoorten worden behandeld in een 56 pagina's groot avifaunistisch hoofdstuk met verhelderende kaartjes. In dit hoofdstuk worden ook broedbiologische en biometrische gegevens van steltlopers besproken en in tabellen gepresenteerd. Een ganzenhoofdstuk behandelt biometrie en terugmeldingen van ruiende Rotganzen en Kolganzen, voedselkeuze en gedrag van broedende Rotganzen, en ganzenjacht in Noord-Siberië. Verder zijn er bijdragen over broedbestanden van Slechtvalk, Roodhalsgans en Kleine Zwaan, over de broedvogels van het meest noordelijke bosbestand in Taimyr, over de ongewervelde fauna als voedsel voor broedende steltlopers, over populatiedynamiek van lemmingen en over het voorkomen van Muskusossen op Taimyr. Een aantal van deze stukken vloeit niet direct voort uit veldwerk tijdens de expedities, maar kwam tot stand naar aanleiding van ontmoetingen met Russische onderzoekers, en zijn dan ook door Russen geschreven. Een afsluitend hoofdstuk beschrijft natuurbeschermingsperikelen in Taimyr en de totstandkoming van het *Great Arctic Reserve*, terwijl in een appendix een overzicht van alle gewervelde dieren van het schiereiland wordt gegeven. – *Hans Schekkerman*

THE SOCIETY FOR THE PROTECTION OF NATURE IN ISRAEL 1995. *Bird Migration*. Proceedings of the International Conference on Bird Migration. 3-7 April 1994, Eilat, Israel. Israel Journal of Zoology. Vol. 41, No.3, 1995. ISSN 0021-2210. 522 p. Laser Pages Publishing Ltd., P.O.Box 50257, 91502, Jerusalem, Israel. Guest editor Yossi Leshem. Prijs USD 29,50.

In april 1994 werd in Eilat een internationale conferentie over vogeltrek georganiseerd. Naar aanleiding van het plan om in Israel een internationaal onderzoekstation op het gebied van vogeltrek op te zetten, nodigde de Society for the Protection of Nature in Israel 25 onderzoekers uit. De proceedings van deze internationale conferentie zijn uitgegeven als speciale uitgave van het Israel Journal of Zoology. Bijdragen zijn geleverd door diverse bekende onderzoekers in dit veld zoals: Bairlein, Berthold, Biebach, Bruderer, Carmi, Liechti, Lindström, Nachtigall, Pennycuik, Rayner en Safriel. Onderverdeeld in de thema's: *techniques, mechanics and energetics, physiology, ecology and evolution* en *radar studies of bird migration in Israel* wordt in 24 artikelen een breed scala van studies aan vogeltrek behandeld. Het aardige van deze proceedings is dat een groot aantal artikelen een review-achtige opzet hebben. In het thema "techniques" worden in een viertal artikelen o.a. radar en satellietzenders behandeld als middel voor de bestu-

dering van vogeltrek. In de serie van zes artikelen die handelen over de mechanica en energetica van vliegen, de vogels wordt in de bijdragen van Pennycuik en Rayner vooral gestoeid met mathematische modellen ter beschrijving van het vliegen van vogels. Nachtigall verhaalt over de energiebalans van duurvuchten van duiven in een windtunnel. Verder worden er binnen dit thema nog artikelen over formatie-vliegen, vleugelvorm en de implicaties van gewichtsverlies tijdens de trek gepresenteerd. Het opvetten voor de trek komt slechts aan bod in één artikel; dit behandelt de tijdelijke overstap in dieet van dierlijk naar plantaardig voedsel bij Tuinfluiters tijdens de voorbereiding op de trek. Samen met een artikel over water als fysiologische beperking voor de duur van een lange afstandsvlucht over de Sahara maken deze twee stukken deel uit van het thema fysiologie. Trekstrategieën van vogels die op hun weg de Middellandse Zee en de Sahara als barrières tegenkomen, een review over het vogeltreksysteem in de nieuwe wereld, de evolutie van vogeltrek, lichaamsgewicht en habitatselectie van zangvogels in Israel en een vergelijking tussen woestijnbroeders en niet-woestijnbroeders in relatie tot competitie met doortrekkers zijn een aantal van de onderwerpen die onder het ruime kopje ecologie en evolutie vallen. Daarnaast draagt Lindström nog een reeks onopgeloste vragen over trekkende vogels aan. Afgesloten wordt met een serie verhalen over recente radarstudies in Israel. – *Ingrid Tulp*

Per 1 oktober 1996 heeft **WETLANDS INTERNATIONAL** zich in Wageningen gevestigd.

De distributie van publicaties hebben wij in handen gegeven van **NATUUR** en **BOEK**.

Nieuw:

Atlas of Anatidae Populations in Africa and Western Eurasia door D.A. Scott & P.M. Rose.

300 pp. met kaarten NLG 60,-
de paperback kost NLG 40,-

Postadres:

Postbus 7002 - 6700 CA Wageningen

Bezoekadres:

Marijkeweg 11 - Wageningen
Telefoon 0317 - 47 47 11
Telefax 0317 - 47 47 12
E-mail: post@wetlands.agro.nl

NATUUR en BOEK

Naast onze voorraad vogelboeken en naast onze winkelwerkzaamheden verzorgen wij nu ook de distributie van publicaties van

Ter kennismaking mogen wij het rijk geïllustreerde boek *Wetlands* (224 pag. A4 gebonden) aanbieden voor slechts f 30,-.

NATUUR en BOEK
Bankastraat 10
NL 2585 EN Den Haag

Ook uw boekenspecialist

Telefoon 070 - 350 56 48
Faximile 070 - 350 68 51

E-mail: client@natuurboek.com